

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР
ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ИЛ ЧИҚИШИ

№ 149 (3121).

1

август

ЯҚШАНБА

1965 йил

Баҳоси 2 тийм.

ПАХТАБОР
ХАБАРЛАРИ

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Нуриддин Фатхидинов бошлиқ бригада деҳқонлари пайкаларда мўл «оқ олтин» ҳосили тулаш учун олиб берилаётган курашда «Правда» колхозда пешкадамликни қўлга олишга қўллаган кўшма бригаданинг аъзолари кўрсатишда. Бу бригаданинг аъзоларининг марраси — 45 центнер!

Э. ИСҲОҚОВ.

ОҚҚУРҒОН. Саттор 17 ёшдаёқ механизаторларнинг биринчи хилос қўли эди. У механизаторлар тайёрлаётган курсга бориб ўқиди. Ўқини битириб келган, Димитров номи колхозда механизатор бўлиб ишлаш бошлади. Тез орада у ўзининг меҳнатсеварлиги орасида оғир ҳалокат бўлиб қолди. Шу кеча кундузда у бошлиқ зверо аъзолари 35 центнер учун бошлаган курашнинг тобора авж олдиришмоқда. Зверо бошлиқ Саттор аканинг ўзи машина билан 120 тонна «оқ олтин» теришга қўллаган. Ҳозир аёла шунча пухта тайёрлаётган кўрашда. Райондаги Ҳамид Олимов номи колхозининг иккун бригадаларида ҳам ҳосилга ҳосил қилиш учун бошлаган кураш тобора авжга чиқаяпти.

А. ТҲРАЕВ,
А. ҚОРАБОВЕВ.

ЧИНОЗ. 63-ўрта мактабнинг ўртоқ Мирахмат Умаров бошлиқ комплекс механизацияланган комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари Охунбоев номи колхозда йил сайин пахтадан мўл ҳосил қўтариб келмоқдалар. Етти йилликнинг олтинчи йили бригадани аълоиб ютулар билан яқунланди. Ҳар гектар ерда пландаги 27 центнер ўрнига 40,5 центнердан «оқ олтин» ҳосил қилинди. Нақсон пахтакорларнинг бу йилги ҳаёти — 45 центнер. Шу кеча кундузда улар эл-юрт олдига берган сўзларининг устидан чиқиб учун чарчаб нима эканлигини билмай астойдил меҳнат қилишяпти. Чеканка туғалланди. Сўғориб ва култивация қилиш қизиги давом эттириляпти. Ўзани машинабоп қилиб ўстиришга алоҳида аҳамият берилмоқда.

Б. ҚУРБОНОВ.

Тошкент тепловоз депосининг биринчи класс машинисти Абдулхай Маракаев. Темирйўлчилар кунини муносиб тортиқлар билан кўтиб олди. У пассажир поездларини доимо график бўйича юришнинг таъминламочиси. Йил бошидан бери 17 тонна ёнғилга тенга қолди. Суратда: ўртоқ А. Маракаев.

Б. Мазур фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПЎЛАТИЗ ЧАВАНДОЗЛАРИ

Улуғ доҳимиз Владимир Ильич Ленин темир йўл транспортининг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида таъкидлаб, уни образли ибора билан МАМЛАКАТ ЭКОНОМИКАСИНING ҚОН ТОМИРИ деган эди. Бироқ Батанимиз харитасига бир навар ташласангиз бу фикрнинг ниҳонда тўғри эканлигига яна бир бор қаноат ҳосил қиласиз: пўлат магистраллар мингглаб шаҳар, посёлка ва қишлоқлардан ўтиб, мамлакатимиз Гарибдиан Узоқ Шарқда, Шимолидан жануби чегараларини гача чўзилиб боради. Ана шу қон томири қанчалик пухта, аниқ ва бир меҳорда ишласа, экономиканимиз шунчалик тез ва соз юксалади.

«ТЕМИР ЙЎЛ — БУ ЭНГ МУҲИМ НАРСАДИР», — деган эди яна Владимир Ильич Ленин. — ШАҲАР БИЛАН ҚИШЛОҚ ЎРТАСИДА, САНОАТ БИЛАН ДЕҲҚОНЧИЛИК ЎРТАСИДАГИ ЭНГ ЕР ҚИН АЛОКАТИНИНГ, ЯЪНИ СОЦИАЛИЗМ БУТУНИЧА АСОСЛАНГАН АЛОКАТИНИНГ КЎРИНИШЛАРИДАН БИРИДИР.

Бундан шу нарсани кўриб туролдик, темирйўлчилар зиммасига жуда шарафли, аини вақтда масъулиятли вазифалар юклатилган. Шунинг учун мамлакатимизда бу касб эгалари умумхалқ таъмирлиги билан қўриб олинган. Коммунизм муҳташам биносини сабот-матонат, зўр ғайрат ва шикоят билан кураётган наҳрамон халқимиз, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати темирйўлчилар меҳнатига юксак баҳо бермоқдалар. Бу касб эгалари хурмат ва izzатда.

Темир йўл транспортининг халқ хўжалигида тутган маъқеи янада мустақамланмоқда, у тинмай тараққий эттиришмоқда, тақомиллаштирилмоқда, янги замонавий, қудратли техника воситалари билан ускулланмоқда, электровоз ва тепловозлар ишламоқда, фан ва техниканинг янги ютуқлари тобора кенг жорий қилинмоқда.

Бутуниттифок темирйўлчилар кунининг таъсис этилганлиги ҳам транспортчилар ҳаётида қилинган катта ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир. Бу айём бу йил 30 марта нишонланапти.

Ижодий меҳнати мавж ураётган Тошкент темир йўли бўлимаси ишчилари, инженер-техник ходимлари вагонларга юк ортиш юзасидан белгиланган тошпирини муддатидан тўрт кун илгари бажардилар. Юкларини энгил жойлаштириш натижасида 60 минг вагон тежаб қолди ва уларда кўшимча ўн мингглаб тонна халқ хўжалик юкларини белгиланган муддатларга муддатидан илгари етказиб берилди. Юк обороти муттасил ортиб бораётган. Шу йилнинг биринчи ярмида юк обороти ўтган йилнинг шу

давридагига қараганда деярлик ўн процент ошди. Оғир юкли поездларда кўшимча қўлаб юк ташилди.

Меҳнаткашларга транспорт хизмати кўрсатишда жуда кўп янгиликлар жорий қилинди, хизмат маданияти тобора яхшиланимоқда. Қисқа вақт ичда бир неча янги маршрутлар ташкил қилинди. Тошкент—Москва ўртасида тезорар «Ўзбекистон» поезди қатнай бошлади. Шаҳар атрофида қатнаётган тезорар дизель поездлари сови тобора кўпаймоқда.

Эндиликда «Стрела» тепловозлари, тўла металлдан исалган пассажир вагонлари, ташинди 60 ва 90 тонна юк ортиладиган тоқар вагонлари кенг фойдаланилмоқда. Йўл хўжалиги яхшиланаяпти.

Тепловоз депоси коллективнинг фидокорона меҳнати мақтовга сазовордир. Мамлакатимиз темир йўлида биринчи катори тепловозлардан фойдаланишга қўл урган депо машинистлари унумли меҳнат қилмоқдалар. Оғир юкли поездларда кўшимча миллионлаб тонна юк ташилди, қўлаб йилнинг тежаб қилишяпти. Моҳир машинистлардан А. Азизов, А. Хўжаев, Н. Коминлов, Х. Турсунов, В. Журавлев ўртоқлар ва бошқа ўлаб пўлат от чавандозлари меҳнат қилмоқдалар.

Бўлимда темирйўлчилари фаолиятида камчиликлар ҳам йўқ эмас. Планининг айрим техник-иқтисодий кўрсаткичлари қўнғилдагидек бажарилмаяпти. Қатор станцияларда меҳнат яхши ташкил этилмаган. Айрим участкаларда поездларнинг ҳаракат тезлиги белгиланганидан кам бўляпти. Составларга юкнинг нормалдан кам ортиш ҳолати тез-тез учраб туради. Пассажирларга кўрсаткичлардан хизматда ҳам нуқсонлар йўқ эмас. Айниқса юк ортиш, тушириш ишларидаги камчиликлар оқибатида вагонлар қўнғилда бекор туриб қолмоқда, бу билан давлатга катта зарар келтириляпти. Мухим халқ хўжалик юкларини белгиланган жойларга ўз вақтида етказиб берилмаяпти. Бу ва шунга ўхшаш бошқа камчиликларни бартараф этиш бўлима коллективни иш кўрсаткичларини янада яхшилайди. Темирйўлчилар бу масалаларга эътиборини кучайтиришлари ва барча резервларини ишга солишлари зарур.

Темирйўлчиларни бугунги байрамлари билан табриклаб, уларнинг шонли ишларига катта муваффақиятлар тилаймиз. Ҳеч шубҳа йўқки, транспортчиларимиз ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни шараф билан бажардилар, коммунизм қаровларини ёрқин манзил томон ва баҳодирона элта берадилар.

31 июлда Горький номи паркида Бутуниттифок темир йўлчилар кўнгида бағишланган тағанали иғиллиш бўлди. Пойтахт узеги темир йўл Тошкент бўлимининг илгорлари ва Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг қомандирлари билан бирга шаҳардаги партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намоёндалари темир йўлчиларнинг традицион байрамини нишонлаш учун эзлик театрга тўпландилар.

Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи А. М. Қодиров доклады қилди. Иғиллиш қатнашчилари учун катта байрам концерти қўйиб берилди. (ЎзТАГ).

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! га тайёргарлик билан қўшиб олиб бораёйлик

Хамма ерда чеканани тезроқ тамомлайлик. Бир қатра ҳам сув исроф бўлмасин. Ўғзалар чанқатиб қўйилмасин. Дала-ларни ўтдан тозаланг.

СУВЧИЛАР ҲИММАТИ

Эрта тонг. Хўв қишлоқ уйларидаги чироқлар аллақачон сўнгган. Пахтазордаги, йўқ. Кенг пай-нанинг эгасида фанларнинг шуғулалари кўзга ташланган. Су-внинг эгаси тараб қўйилган. Су-внинг эгаси тараб қўйилган. Су-внинг эгаси тараб қўйилган.

рав ва серҳосил қилиб ўсти-ришда. Бу миришорлар Эрта Чирин районидаги Кўйбўша номи кол-хознинг ўртоқ Тангир Худойбер-диев бошлиқ комплекс меҳани-зацияланган звероюзида ўз ҳалол меҳнатлари билан оғир-ағир юк-козонган кишилар. Қурбонали Ҳо-шимов ва Эгам Худойбердиев-ларнинг номлари тилга олинган.

да «Валли» отасига раҳмат улар-нинг» дейишди. Шу кеча кундузда талабига нарав ўғзаларни қондириб сугор-маган деҳқон, — дейди Қурбона-ли ака, — ҳосилдан ютқизади, Негаки, кўсалар семирмайдн, пахта тарози босмайди. Ундан кейин бўлар-бўлмасга сугораве-риш ҳам яхши эмас.

Миришорлар ўз насларини пухта ўрганиб олишган. Ишнинг қизини билишди. Улар сувнинг эгасидан бир меҳорда жидириб оқишини таъминлашда. Пайкал айланар эмансиз, кўплаган пуш-тани ҳам, ёни сув қирғийи қол-ган қаторни ҳам учратмайсиз.

— Ишнинг қатъий назорат ости-да олиб бораёйлик, — дейди зверо бошлиқ Тангир Худойбер-диев. — Ҳар бир сувчи ўзига биринчи бўлиб майдонда су-горинишнинг сифати учун жавоб-гар.

Шундай, зверо аъзолари ҳозир-ги долзарб кунларда шона, гул-ларини янада кўпайтириб, уларни тўз кўсаларга айлантириш учун ўз парварошини қизиги давом эттириляпти. Механизатор зверо бошлиғи Тангир Худойбер-диевнинг ўзи универсал рул-ни маҳкам ушлаб, ўзга қатор ора-ларига узунасига кўнғилдагидек ишлов бераёпти. Равадан Қўно-боев, Кимё Узоқов, Ойшахон Худойбердиев сингари ишчанлар далаларни ёввойи ўтлардан тозала-шиб, ўғзаларнинг нормал ўсишини таъминлашга ҳисса қўшишяпти. Заеюнда 47 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил этиштириш мажбурияти олинган. Даладаги қайноқ меҳнат зверо аъзоларининг ваъдаларига ва-фо қилишларидан дарак бермоқ-да.

А. РАҲИМБОВ.

31 ЦЕНТНЕРДАН КАМ БЎЛМАЙДИ

— Республикаимизнинг улкан «оқ олтин» хирмони таъмин-нинг муносиб ҳиссамисини қў-шишда, — Оқоғониде Рай-ондаги «Оқтоғ» колхозининг ўртоқ Ҳамза Олтаев бош-лиқ бригадани пахтакорларининг аҳдлари ана шундай. Деҳқонларнинг сўзлари билан ишлари бир ақални кенг май-донларда барқ уриб ўсаётган ўғзалардан сезилиб турибди. Агар истаган картангиздан, иста-ган бир туп кўчати танилаб қўчилини чамалаб кўрсангиз, жуда мамну бўласиз. Ҳар туп ўғзада ҳозирнинг ўндаёқ 5—6 талон бўлиб кўсак санайсиз. Гуллар аса беҳисоб.

Хўш, бу ниманинг самара-си? Эрта баҳордан бери яхши-ният билан астойдил қилина-ётган меҳнатнинг, пешонадан тўкилган терининг, ҳар туп ў-зага синган юрак ҳароратининг меваси.

Шу кеча кундузда ҳам пах-та майдонларида ҳар қачонгидек иш қизиги. Бригада аъзо-лари: биз ҳозирги ҳосилга, ў-занинг кўнги маҳлн бўл-маймиз, ҳали олдинда жуда катта вазифа турибди. Бу ва-зифа бор ҳосилни тўла сақлаб қилиш ҳамда пахта пишиб етилгунча ҳосилга яна ҳосил қўшишдан иборат, дейишди.

Бригада механизатори ўртоқ П. Куприянов шу мақсад билан ўзга қатор ораларига ишлов бераёпти. У агрегатига тўсиқ ўрнатиб олган, кўчат ноубуд бўлмасин, ҳосил туғи-

чалари тўкилиб кетмасин, деб жуда эҳтиёткорлик билан кул-тивация қилаёпти. У ишлов вақтида ўғзаларни бир йўла маҳалла ва минерал ўғит ара-лашмаси билан сўнгги марта озмиқантираёпти.

Бригадада ўғзаларни қонди-риб сугоришга, сувдан тежаб-тертаб фойдаланишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу соҳа-да ишнинг қизини билладиган, бой тақриб ортирган 5 киши ажратилган. С. Эргашев, Пе-мон Ҳолмухамедов ўртоқ-лар эгасларга жидиратиб сув тарашида, ҳар туп ўғзанинг қо-ниб сув ичинини таъминлашда касбдошларига ўрнак бўлиша-пти. Бригадада чеканка ҳам

туғалланди. Умархон Тулебер-диев, Зуфай Жааборова, Мария Тулебердиева каби ғайратли қиз-юнонлар ишни сифатли бажариш билан бирга, берилган кўнданки тошпирини бир ярим-икки ҳисса қилиб адо этаётдилар.

— Мақсадимиз ҳар гектари-дан 29 ўғига 31 центнердан хирмон қўтариш, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Ҳамза Олтаев, — шундан ошса ошад-ки, кам бўлмайди.

Гуркираб яшнаётган, қўнла-кунга мўл ҳосил тўплайтган кенг майдонлардаги ўғзалар бригадирнинг сўзи ҳақ экан-лигини исботлаб турибди.

С. МИРЗАЛИЕВ.

Шу кунларда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозда ўғзаларни механизаторлар ёрдами билан чеканка қилиш қизиги тус олиб кетган. Механизатор-лар агротехниканинг бу муҳим тадбирини қисқа фурсат ичда ўтказишга ҳаракат қилишяпти. Суратда: 5-бўлимнинг 3-бригадаси механизатори ўртоқ М. Давлатов ўз агрегати билан ўзга туллари чеканка қил-моқда.

В. Сироткин фотоси.

Соатига 200—250 километр. Совет олимлари ва конструкторлари темир йўл транспортининг келажиги тўғрисида га-пирганларда, ҳозир шу рақам-ларни тилга олмоқдалар.

Бундай ракета поездлар пас-сажирлар ташинишга қачон ки-ришадилар? Бутуниттифок темир йўл транспортининг илдий талқи-қот институт директорининг ўринбосари Н. Колосидининг ТАСС мухбирига шу саво-лга жавоб бериб, бундай дейди: — Бу оруз ақни йиллар ич-да амалда ошадил, деб ўйлай-ман. Бизнинг транспортимиз-нинг ҳозирги техника қуввати тезликларни янада кўпайтириш соҳасида тағин ҳам зўр муваф-фақиятларга эришишга имкон беради. Йўлларимизнинг ҳо-зирги техника ҳолати яқин вақтлардаги қараганда бу-тунлай ўзгариб кетганлиги биз-нинг мана шундай ишлар қи-лишимизга имконият беради.

Бир неча йилдан бери Мос-ква билан Ленинград ўртасида

РАКЕТА ПОЕЗДЛАР

кундузги экспресслар қатнаб турибди. Бу экспресслар соат-ига 160 километр тезлик би-лан ғўзиллаб боради ва жа-ҳондаги энг яхши ва жуда тезорар поездлардан қилин-майди. Институт ўтказаетган синовлар вақтида ҳаракат те-злиги икки юз километрдан ошиб кетган вақтлар ҳам бўл-ди. Бундай тезлик оддий бир нарсани бўлиб қолмоғи учун те-мир йўли олимлар машина-созлар билан бирга ишлаб, ло-комотивларни ва вагонларни тақомиллаштирмоқдалар.

Бу йўлда ҳозирча қандай ишлар қилинди?

— Институтимизнинг про-

фессор В. Казаринов раҳбар-лигидаги ходимлари группаси томонидан тақлиф қилинган янги электронизматик тормоз-дан ҳозир скорий поездларда фойдаланилмоқда. Жуда зарур бўлиб қолган тақдирда, поез-дининг тормозлашни йўлини яна 35—40 процент қисқартири-шга имкон берадиган магнит—рельс тормозини яратиб на-вар бадга вазифа бўлиб турибди.

Келгуси йилда темир йўлчи-лар локомотив сизмализация-сининг янги системаси билан амалда танишиш имкониятига эга бўладилар. Бу янги систе-ма яқиндаги светфоринг сиг-нали тўғрисида машинасозга

хабар берибгина қолмасдан, шу билан бирга, йўлнинг пасайиб ёни кўтарилиб борадиган қисми, бирданга буриладиган қисми яқинлашиб қолганлиги тўғри-сида ҳам машинистни огоҳлан-тириб туради. Шунда ҳам ма-шинист эҳтиёт чораларини кўр-маса, тезлигини қайтаришмасе, бу ишнинг электрон машинанинг ўзи бажаради.

Ригадаги конструкторлар со-атига икки юз километрдан кўпроқ тезлик билан юра ола-диган поезд лойиҳасини тўз-моқдалар. Вагонсозлар сало-нда ўтирган пассажир бундай юқори тезлигини сезмайдиган бўлиш учун нималар қилиш

кераклиги тўғрисида бош қо-тирмоқдалар. Улар бунинг учун пневматик ва резина амортиза-торлар қўллашнинг тақлиф қилмоқдалар. Вагонларни г сиртки кўришни ҳам бошқа-чароқ бўлиб қолади албатта: ҳавонинг қаршилигини қамай-тирмоқ учун вагонлар ҳозирга замон самолётини шаклида иш-ланади.

Бундай ўта тезорар поез-лар қайси йўللарда қатнайди-ган бўлади?

— Биринчи навбатда, Мос-ква—Ленинград йўлида, сўнгра аса, пойтахтимизни Киев, Минск билан, мамлакатнинг жануби билан туташтирадиган бошқа йўللарда ҳам қатнай бошлайди. Бизнинг фикримиз-ча, юк ва одамлар ташиниш-и энг оммавий ва қулай тури бўлган поезд ер устида қатнай-диган транспортнинг энг муво-фиқ хили бўлиб қолади.

МОСКВА.
(ТАСС мухбири).

Оқ йўл! Қизил туқимачи станцияси набатчиси Абдулла Қосимов диел поездин кузатиб қолмоқда.

КОМУНИЗМ КАРВОН-ЛАРИГА „ЯШИЛ ЙЎЛ“

УЛҒАЙИШ

ХАР йили шу паллада темирйўлчилар ўз байрамларини ўтказишади. Улар эришилган ютуқларга бир бор назар ташлаб, навбатдаги марраларини кузлайдилар. Биз — шунга одатланганимиз. Ўтган давр мобайнида бизнинг бўлимиа коллективни ҳам оғизга олаётган юзларини амалга оширди. 84 процент юк тепловоз ва электровозлар билан ташиллаштирилган темирйўл тармоқларининг бешдан уч қисмига оғир рельслар ётирилган. Электрик стрелкаларни масофадан туриб бошқариш, диспетчерлар хизматини марказлаштириш ва бошқа соҳаларда механизация ва автоматизациядан кенг қўллана бошлаганимиз.

Техника ютуқлари бўлимида кенг жорий этилаётганлиги туфайли катта-катта ғалабаларни қўлга киритмоқдамиз. Бу йил юк ва пассажирларни дизель поездлари ҳамда тепловозлар ёрдамида ташини яна кенгаймоқда.

Пассажирларга маданий хизмат кўрсатиш тагин ҳам яхшиланди. Шу кунларда шахарлараро рейслар бўйлаб нуқул металл вагонлар қатнайпти. Уларга купелардаги ҳам ҳароратни бир хил температурада сақлаб турувчи конденцион ускуналар ўрнатилган. Бу айниқса бизнинг шарафот учун қўнғи керакли эди. «Срелла» деб номланган уч минг от кучига эга бўлган тепловозлар пўлат магистраллар бўйлаб «суб-югуришти». Янги хил тепловозларнинг келтирилганлиги туфайли ҳаракат тезлиги анча ошди. Юк обороти тезлашди.

Бўлимидамада тўрт ўқиб, 80—90 тонна юк кўтариш қувватига эга бўлган вагонларнинг қўлайлиги туфайли икки ўқиб вагонлардан фойдаланишга ҳолат қолмади. Магистралларимизда оғир юк вагонларининг пайдо бўлганлиги йўл хўжалигини мустаҳкамлашни тақозо этди. Бу борада қисқа вақт мобайнида каттагина ишлар амалга оширилди. Кўпгина участкаларда ёғоч шпаллар ўрнини темир-бетон шпаллар эгаллади. 12,5 ва 25 метрли пўлат рельслар бир-бирига пайвандаланиб, улоқсиз йўллар қўрилди. Рельса улоқларининг қамбайганлиги эвазига ҳаракат тезлиги тагин ҳам ошди. Тепловозлар 100—120 километр йўлни бир соатда босадиган бўлди.

Эски йўллар ўрнига янгиликларни қўриш ишлари бизда фақат механизаторлар ёрдамида бажарилмади. Янги қўрилган темир йўллардаги ҳолатни кузатиб бориш ишлари ҳам техника елкасига юклатилган. Ҳозирги пайтда рельслар бўйлаб дефектоскоп арачаалар, дефектоскоп вагонлар ҳаракат қилапти. Шпалбаулар, сигнал системалари автоматик равишда ишлашга кўчган. Буларнинг ҳаммаси одамлар қўли билан яратилди. Биз бугунги айемда Ховос дистанцияси йўл мастери Турдинов, Тошкент дистанцияси йўл қурувчилари бригадаси бошлиғи Раймов, Салор дистанцияси йўл қурувчилари бригадаси бошлиғи Сухинин ўртоқлар каби ишлаб чиқариш пешадарлари номини фахр билан тилга оламиз. Уларга ўхшаш қўллаб темирйўлчиларимиз ана шундай янгиликларни ижод этдилар.

Йўл равон бўлган, манзил ҳам яқин бўлди, дейди халқимиз. Бу тагининг ўзгирлиги ўзимизда ишотланаяпти. 1965 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврларига нисбатан 10 процент кўп юк ташилди. Бундай юқори кўрсаткични биз биринчи марта кўриб турибмиз.

Тошкент бўлимида йил сайини кенгайтганлиги учун ҳам зиммасига юклавётган вазио

ошиб борапти. Эндиликда Тошкент бўлимидамада ўрта Осиё темирйўл транспортининг асосий қон томири бўлиб қолган. Тепловоз машинистлари коммунизм юкларини манзилларга тезроқ элтиш учун курашмоқдалар. Тошкент тепловоз депоси коллективни бу шарафли вазифани елкаидан адо этиб келаяпти. Ҳозир Венгрия, дизель поездлари, «ТЭП-10» пассажир тепловозлари, гидромеханмик узатишларга эга бўлган маневр қилувчи янги тепловозлар ишлаб турибди. Бу машиналар штурваллари А. Азизов, А. Мостовой, Х. Турсунов, В. Журавлёв ўртоқлар каби ишбилармон машинистлар қўлида. Улар минглаб тонна юкларни манзилларга етказиб бермоқдалар.

Бўлимидамада янги техника ва технологиянинг жорий этилаётганлиги натижасида темирйўл тармоқлари бўлимиа меҳнат уюмдорлигини ошириш етти йиллик плани ўтган йиллик тўла-тўқис адо этиб қўйилди. Меҳнат уюмдорлиги кўзланган 34—37 ўринга 41 процентга кўтарилди. Биз бунга касбларни группалаш усулини қўллаш билан эришмоқдамиз. Ҳозир стрелкачилар қамайиб электромеханиклар сонини ошмоқда, йўл кузатувчилар ўрнини эса йўл ўлчуви ҳамда дефектоскоп арачаалари механикларини эгалламоқдалар. Техника ҳодимларимиз сонини йил сайини кўшиб бораётганлиги натижасида ақлий ва jisмоний меҳнат ўртасидаги фарқ тобора қамаяпти.

Инженер ва техникаларимиз тепловоз ҳамда вагонлар ремонтини тез, сифатли ўтказиш бўйича ажойиб янгиликларни жорий этмоқдалар. Ҳозирги пайтда ремонт ишлари бевосита йўл станцияларида олиб борилаяпти. Бу вагонларнинг туриб қолиш ва ремонт кўпиш вақтини минглаб соатга қисқартирмоқда. Бундан фаядига темирйўл эмас, балки халқ хўжалигининг барча тармоқлари манфаатдордир. Бўлимидамада рационализатор ва иxtирочилари жорий этаётган ўз янгиликларини билан бошқа бўлимларда ишда байроқдор бўлмоқдалар. Бу иш айниқса Тошкент ва Ховос тепловоз деполарида, Тошкент вагон депоси ва бошқа участкаларда намунали йўлга қўйилган.

Эришилган муваффақиятлар «сир»ларини биз социалистик мусобаганинг пухта ташкил этилганлигидан деб билимоқдамиз. Мусобанинг барча шартлари тўла-тўқис адо этилмоқда. Тошкент тепловоз депоси, Салор ва Тошкент йўллар дистанцияси, Тошкент пассажир ва Ховос станциялари коллективлари социалистик мусобадада олдинги сафарларда бормоқдалар. Айниқса, коммунистик меҳнат коллективини номини олиш учун бошланган кураш кенг қўлоқ ёймоқда. Келажак разведкачиларининг ой сайини янги-янги отрядлари тугулаяпти.

Коллективимиз етти йилликнинг сўнги йилини катта зафарлар билан якунилагга аҳд қилган. Шу ниятда дастлабки чўққилар забот этилди. Бўлимидамада юк ташини етти ойлик плани муддатидан бир неча кун илгари шараф билан бажарилиди. Пиланга қўшимча равишда минглаб тонна коммунизм юкларини белгиланган манзилларга элтиб берилди. Темирйўлчилар бир жон-бир тан бўлиб йиллик топиширини муддатдан илгари бажариш иштиқидида меҳнат қилаяпти.

З. НИШОНБОВ, Тошкент темир йўл бўлимидамада бошлиғининг ўринбосари.

ХИЗМАТИНГИЗ-ДАМИЗ

Бутуниттифок темирйўлчилар кўннини коллективимиз меҳнатда улкан ғалабаларни қўлга киритган ҳолда кўтиб олдилар. Корхонамида ярим йиллик план 103,8 процент қилиб адо этилган эди. Июль ойини ҳам муваффақиятли якуниладик. Пиланга қўшимча равишда бир неча минг сўмлик ремонт ишлари бажарилиди.

Заводимизда деҳлар ва бригадалараро социалистик мусобанинг намунали йўлга қўйилганлиги муваффақиятлар қалити бўлаяпти. Бу борада тепловоз пехи коллективини эришган ютуқларини алоҳида пайт қилмоқ керак. Ремонтчилар ўтган давр мобайнида юздан ортиқ ТЭ-3 ва олтига ЧЭМ-2 тепловозини сифатли ремонтдан чиқаришди. Уларнинг қўйилганлиги муддатидан олдин фойдаланишга шай бўлди ва бу билан қўшимча минглаб тонна халқ хўжалик юкларининг манзилларга етказиб берилишига ҳисса қўшилди.

Коллективимиз зиммадаги топиширини тўла-тўқис адо этган, иш қўшимча мажбурият олиб уни ҳам барвақт адо этишга қиршилди. Ўтган ой давомида иккита ТЭ-3 ва битта ЧЭМ-2 тепловозлари пиланга қўшимча равишда ремонтдан чиқарилиди.

Бу ютуқда кузов-рама ремонтини участкаси азаматлари айниқса катта ҳисса қўйдилар. Т. Исмоилов, В. Раҳимов, З. Крипов ўртоқлар каби сергак раят селасари ва пайвандалар смена топиширинларини доимо ортири билан адо этиб келишди. Улар қўлидан чиққан сифатларнинг барчаси аъло сифатлидир. Меҳнатсеварлар шу кунларда ҳам жасорат кўрсатиб ишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Тез ва соз ишлашда вагон ремонтини пехи коллективини ҳам тепловоз ремонтчиларини қолдиришмайпти. Улар ўтган давр давомида 150 та вагонини сифатли ремонтдан чиқариб беришди. Шундан 14 таси пиланга қўшимчадир. Пех азаматлари Темирйўлчилар кўннини еруғ юз билан кўтиб олдилар. Бу илгори участка коллективларини гайрат кўрсатаётгани учун корхонамида топишириқлар ойма-ой ортири билан адо этиб келинмоқда.

Ҳамкасбарим ҳиммати баланд. Улар етти йилликнинг сўнги йилини муддатидан олдин якунилаг ҳамда пиланга қўшимча равишда ўнлаб вагон ва тепловозларни сифатли ремонтдан чиқаришга аҳд қилишган. Биз шу мақсад сари катта одим ташлаб бораёямиз.

Усмон МУҲАМЕДОВ, Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи ишчиси.

Состав сафардан қайтди. Ҳамма ўз манзилга етди. Тезорар тепловозларни бошқарган чавапдошлар чехрасида ҳам табассум. Рейс қўнғилдагидек якуниладик. Суратда: Тошкент тепловоз депосининг илгори машинистлари (чапдан) Юрий Казёнов, Суфиян Уталишев ва машинист ёрдамчилари Комил Одиллов, Александр Рашидов ўртоқлар ҳозиргина кабинадан тушибди.

О. Тўхтажоев фотолари.

ТЕПЛОВОЗЧИ ЙИГИТ

Сўнги вагон ҳам кўмирга тўлди. Одил состав отрофини яна бир бор айланиб чиқди-да, тепловоз кабинасига кўтарилди. Сигнал системаларини кўздан кечириди. Приборларни бир-бир синаб кўрди. Ҳаммаси шай. Йўлга чиқиш мумкин. Термозни бўшатди. Тепловоз бир силкиндию, аста-секин олға томон жила бошлади. Унинг кетидан вагонлар эргашди.

Состав шахар ичкарасидан чиқиб борапти. Энди тезликни яна ҳам ошириш мумкин. Составни Чингизди станциясига ўз вақтида етказиб бериш керак-да. Одил графикдан хил бўлсада оғинча одатланмаган. Шунинг йўлаб машинист тезликка-тезлик қўшди.

Одилнинг тепловоз кабинасига биринчи бор ўтиришда ҳозир тўрт йилгина бўлди, холос. Бу жуда ҳам қисқа муддат. Лекин деҳни ўткир ақил шу давр мобайнида машинистлик касбининг миридан сиринча пухта ўрганиб олди. Устозлари тажрибалайишга амал қилди, янгиликлардан бохабар бўлди. У шунинг иккинчи кваттали давомида йн иккита оғир юкли поездни бошқарди. Иш давомида тўрт тонна ёқилғини тежаб қолди. Қўшимча 5105 тонна халқ хўжалик юкларини жойларга етказиб берди.

Ҳўи, қисқа вақт ичида би машинист шунча муваффақиятни қандай қилиб қўлга киритди? Бунинг ҳеч қандай сирини айт. Ҳам...

ма ҳап ўз касбига меҳр қўйишда қолган экан. Одил Усмонов аввало йўл участкаси профилини пухта ўрганиб олди. Давгательнинг иш режимида алоҳида эътибор билан қаради. Состав билан йўлга тушганида пўлат изларнинг тузиллигини кузатади. Тепловоз қўнғилдан тушибетган пайтда ишгетелни ўчиради ва состав инерция бўйлаб ҳаракат қилаверади. Шунда ёқилғини иқтисод қилиб қолинади.

Одил Усмонов фақатгина илгори машинист эмас. У Тошкент тепловоз депосида поездлар ҳаракати хавфсизлиги бўйича жамоатчи инспектор ҳамдир. У тепловозларни ремонтга топишириш, ремонтдан чиққанларни эса қабул қилиб олиш ишларига бош-қош. Давгатель, ҳаракат системаларида ёки бошқа қисмларда кичик бўлсада бирорта мўҳсон сезса болми, дарҳол уни бартараф этиш йўллариини қидиради. Унинг қўлидан ҳар қандай қамчилик ҳам қочиб қутти-ла олмайдди.

Ҳозирги кунда Одил ўз малакасини ошириш устида ишлаяпти. Сменадан бўш вақтларида депо кутубхонасига бўлади. Иккинчи класс тепловоз машинисти деган гувоҳномаини олиш учун имтиҳон топишироқчи. Майли, йқисин, ўргансин. Ишда ва йқисинда йнга биз муваффақиятлар тилаймиз.

А. КОМИССАРОВ, кекса темирйўлчи.

ПАЙВАСТА ЙЎЛЛАР

Бунча фусункорсан ўлкам ерлари... Поёсиз пахтазор, ўрмонларинг бор. Бағрининг яшнатар меҳнат шерлари... Нақадар жилавагар сенда ҳар наҳор!

Кезаман бағринида пўлат из бўйлаб, Хусинига тўймайман сўқ билан боқиб. Мадҳинини ўтсам-да бир умр қўйлаб, Тинч қўймас меҳр ўтинг дилимин ёқиб...

Қадрдон далалар, жўшган шахарлар Нақш солиб қўйгансиз умрбод дилга. Қўркам жамолингиз кўрмак шавқида. Ўтгум бор эрта-кеч пайваста йўлда.

Халил ҚАЮМОВ.

ҚУВОНЧЛИ ВА САЛМОҚЛИ

Мамлакатимиз ўттининчи марта темирйўлчилар кўннини байрам қилаяпти.

Бундан 30 йил муқаддам Совет Иттифоқи пўлат магистралларида юк обороти уч миллиард тонна-километрдан ошмас эди. 1965 йилда у 1900 миллиард тонна-километрга етиши мўлжалланган. Бу бутун дунё темир йўлида ташилаётган юқининг деярли ярмидир.

«ТЭП-60» ва «ТЭП-10» пассажир тепловозлари соатига 140—160 километр йўл боса олади. Ҳозирги кунда олим ва конструкторлар ҳар соатда 200 километрдан ортиқ йўлни босиб ўтаоладиган локомотивлар лойиҳаси устида ишламоқдалар.

Совет конструкторлари 125 тонна юк ташувчи 8 ўқиб чистерна ва ярим вагонлар намуналарини яратдилар. Бундай ярим вагонларнинг биттасида

икки ўқиб вагонларнинг 6—7 тасида ташиладиган юқини белгиланган манзилга етказиб бериш мумкин.

Ленинградда усти ойнаванд бўлган икки қаватли вагонларнинг тажриба нусхалари яратилаяпти. Улар асосан туристларга мўлжалланган. Саёҳатга чиққан кишилар иккинчи қаватдан таверак-агрофини бемалол кузатиб кетаверади.

Совет Иттифоқи темирйўл магистралининг узунлиги 130 минг километр-дир. Бу йил яна 1626 километр пўлат магистрал қуриб фойдаланишга топширилади.

Ҳозирги кунда Москва магистралда ҳисоблаш маркази яратилаяпти. Шу марказдан туриб барча юк ташини ишларини автоматик усулда бошқариш мумкин.

ПАССАЖИРЛАР, ҲАММАСИ СИЗ УЧУН

Ўлкамизда ёз — саёҳатлар фасли. Мамлакатимиз шахарлари, олис бурчаклари, шифобахш жойлари дам олувчи, даволанувчиларни кутмоқда. Ҳар кунини шахримиз вокзалидан ўн бир томонга қараб составлар жўнайдилар. Улар бепойвон Ватаминиз ҳусн-жамолини томоша қилишга, ёру-биродарлар билан бирга меҳнат отқусаларини ўтказиш мақсадида йўлга отланган кишилар билан тўла. Отқусалга чиққан кишиларнинг кайфи-

яти одатда яхши бўлади. Шундай кайфиятда улар бир ой дам олсалар йиллик ҳордиқлари чиқиб кетади.

Биз яхши кайфият билан составимизга чиққан йўловчиларини яна ҳам хурсанд қилиш, улар шодлигига шодлик қўйишни йўлаб қўлимиздан келган хизматни қилаёямиз. Ҳозирги пайтда «Тошкент—Москва» рейси бўйлаб қатнаётган вагонларнинг барчасида конденцион ускуналар ўрнатилган.

Ташқарида об-ҳаво қандай бўлишидан қатъий назар, вагон ичкарасида ҳарорат 22 даражадан юқорига кўтарилмайдилар. Маълумки, Тошкент билан Москванинг ораси яқин йўл эмас. Пассажирлар қаминда уч туниги вагон купеларида ўтқанишлари керак. Уларни зериктириб қўймаслик мақсадида биз турли тадбирларини белгилламоқдамиз.

Проводниклар ўз ташаббуслари билан поездда кутубхона ташкил этишган. Уларни бу кутубхонани китоблар билан таъминлаганлар. Пассажирлар бир ердан истаган адабиётларини топиб ўқиб келишлари мумкин. Кутубхона енгинасига газета-журнал «Космос»-си, дорихона ва ўйинчоқлар магазини ишлаб турибди. Проводникларнинг ўзлари бу ерда сотувчилик ролини бажараверади. Пассажирларга хизмат кўрсатишни ўринга қўётган Х. Нуриддинов, А. Исмоилов, А. Матвеева, Р. Шаповалова каби проводникларимиз ишидан айиниқса йўловчилар хурсанд.

Кичикитойлар кўнглини шод этиш ҳам едимиздан чиқмайдилар. Киномеханик Галина Киселева вагон-вагон юриб турди хил диафильмлар, қизқарли музфильмлар қўйиб берапти. Кинодан зериккан пайтларида эса, артак ва кинолар, масал ва шеърлар ўқиб улар кўнглини овляпти.

Вагонларимизда кетаётган пассажирлар кечкурунлари қизил бурчакимизга тўпланишнинг шахмат тахтаси устида бахслашиб қоладилар. Шашина ва домино иштирокчилари учун ҳам шарафот яратиб қўйганимиз ўз уйларида ўтиргандек бу ерда ҳам дам олиб кетаверади. Бригадамиз аъзолари бундан буюн ҳам пассажирларга маданий хизмат кўрсатиш савиясини ошириб бораверади. Пассажирларимиз кайфияти соза бўлса, улар кўнглини овласак биз шунга хурсанд бўламиз.

Х. СИРОЖИДИНОВ, 2-вагон депоси проводник-лар бригадаси бошлиғи.

БАЙРАМГА МЕХНАТ ЗАФАРЛАРИ

Ўрта Осиё темир йўли коллективини КПСС Марказий Комитети март Пленумининг тарихий қарорларини амалга оширишдек шарафли ишга мўносиб ҳисса қўшмоқдалар. Транспортчилар қишлоқ хўжалик юкларига «яшил йўл» очиб қўйишган. Бу юкларини белгиланган манзилларга ўз вақтида ва муддатидан илгари етказиб бериш учун барча чораларни кўришмоқда. Шундан буюн темирйўл коллективини пиланга қўшимча равишда 70 минг тонна қишлоқ хўжалик машиналари, 2000 вагон химикатлар, 3000 вагон сабзавот ташиб берди.

Бу ютуқда Тошкент темирйўл бўлимидамада транспортчилари ҳам катта ҳисса қўшдилар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

2-БЕТ, 1 АВГУСТ 1965 ЙИЛ.

Ҳозирги пайтда табиат бойликлари яшириниб ётган Олма-лиқ ва Охангарон конлари ҳамда карьерлари бўйлаб қучли электровозлар ҳаракат қилаяпти. Серурум экскаваторлар қазиб чиқарётган маъдан ва рудалар, қўнур ва бошқа хил қазилмалар пешма-пеш думпкаларга ортилиб заводларга жўнатилиб турибди. Электровозлар қириб борган участкаларда меҳнат уюмдорлиги бир неча баравар ошган. Оғир қўл меҳнати анча енгиллашган.

Техникадан фойдаланиш Олмалиқдаги Қалмоққир конида айниқса намунали йўлга қўйилган. Қочқилар техникага таяниб шу йилнинг ўтган ойлари давомида улкан ғалабаларни қўлга киритдилар. Яқинда коллектив коммунистик меҳнат қорхонаси деган фахрли номини олишга мўяссас бўлди. Суратда: Қалмоққир конида думпкаларга рудалар ортиш пайти тасвирланган.

Г. Пун фотоси, (ЎТАГ фотокронпаси).

МОЛДАВИЯГА 25 ЙИЛ

Халқлар дўстлигининг аjoyиб намунаси бўлган Советлар мамлакатлари йилида Баттиса республикаларининг 25 йиллигини нишонлаётган эди. Бу байрам Ватанимизнинг ҳамма жойларида халқлар дўстлигининг, лекинча доно миллий сиёсат таънасининг, коммунал қуриш йўлида ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамнинг катта намунаси бўлган, маданий қўлдошда улкан ютуқларни қўлга киритиш билан қўлдош олмадалар.

Совет ҳокимияти йилларида Молдавия тарқиқетининг катта давоиларини охиб ўтди. Республиканинг саноати, қишлоқ хўжалиги тез суъратлар билан ўси, экономикаси мустақамланди. Фан ва маданиятни ривожлантириш, халқнинг маданий-маиший турмуш шароитларини яхшилаш соҳаларида ҳам исил қўрилмаган ютуқлар қўлга киритилди.

Қағрада қўш акс этганидек, биз Молдавиянинг совет ҳокимияти йилларида нақадар юксалганлигини унинг пойтахти — Кишинев тимсолида яққол кўраимиз. Кишинев урушдан илгари орқада қолган провинциал бир шаҳар эди. Аҳолиси юз минг кишига бардари, энг йирик корхонаси тамаки фабрикасида эса атиги 300 ишчи меҳнат қиларди.

Урушдан кейинги йилларда республика пой

тахти гуркираб ривожланди, йирик индустриал шаҳарга, маданият марказига айланди. Етти йиллик бошланганидан бери шаҳарда 20 га яқин фабрика, завод, комбинат бунёд этилди, юздан ортиқ автомат, конвейер ва механизациялашган потек линиялари ўрнатилди. Кишиневда индустриянинг янги соҳалари — тракторсозлик ва электр машинасозлиги, аниқ асбобсозлик ва химия саноати бунёд этилди.

Республика пойтахти саноат корхоналарининг махсулоти иттифоқдаги асос, балки дунёнинг қўпгина мамлакатларида шуқрат қозонган. Кишинев заводлари ва фабрикаларининг марнаси дунёнинг 33 мамлакатига, шу жумладан Куба ва Болгарияда, Австралия ва Туркияда, Вьетнам Демократик Республикаси ва Польшада яқин эъёзланди.

Шаҳар машинасозлик саноатида трактор йиғув заводи муҳим ўрнини тутарди. Зарбдор қурилиш методи асосида қад қўтарган бу корхона 1962 йилда биринчи молдава тракторини завод дарвозасидан чиқарди. Ҳозирда бу завод марказиданги тракторларни Украина, Грузия ва Ўрта Осиё республикалари далаларида учратиб мумкин.

Кишинев химия шаҳрига айланиб бормоқда. Етти йиллик мобайнида бу ерда сунъий тери комбинати, тўқилмайдиган материаллар фабрикаси бунёд этилди. Химия саноатининг яқин келажакка мўлжалланган истиқболи яна ҳам порлоқдир.

Кишинев иттифоқимизнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айланган, 1940 йилда шаҳар атиги 550 минг квадрат-метр уй-жой майдонга эга эди. Сўнгги ўн йил ичида бир милليون 200 минг квадрат метрдан ортиқ янги уй-жой қурилиб фойдаланишга топширилди.

Шаҳарнинг олий ўқув юрлари ва ўнга яқин техникумларида 16 мингдан ортиқ студент таълим олмақда. Оқшомлари куни билан унумли ишқий меҳнат қилган кишиневликларни театрлар, концерт заллари, кино-театрлар меҳмондўстлик билан кўтиб олади.

Кишинев билан Тошкент ўртасида мустақам дўстлик алоқалари ўрнатилган. Молдавиянинг қўпгина қурилишларида Тошкентдаги «Подёмник» заводида тайёрланган кўтарма кранлар бинокорлар оғирини енгил қилмоқда, Тошкент кабел заводида тайёрланган кабел-кабель шаҳарда яратилаётган янги электр линияларига ётқизилмоқда. Тўқимачилик фабрикалари ўзбек пахтаси толасини ишламоқда.

Серқўш Ўзбекистон меҳнаткашлари, шу жумладан областини меҳнаткашлари юбилей кўнида қардош Молдавияга янги бахт, янги истиқбол, коммунал қурилиш ишига қўшаётган ҳиссасида катта муваффақиятлар тилайдилар.

Суратларда: (юқорида) Кишиневнинг Галаба майдони, (пастда) шаҳарда қурилган янги кварталлардан бирининг қўриниши. (ТАСС фотохроникаси)

ИЛМ ДАРГОҲЛАРИ САРИ

Илм-фанга чанқоқ кўпгина ёшлар учун ҳаёлотда бўлган кўнлар етиб келди. Бугун олий ўқув юрларида кириш имтиҳонлари бошланади.

Хўш, бу йил олий ўқув юрлари ва техникумларга кириш имтиҳонлари қандай ўтади? Олий ўқув юрларида қанча студент қабул қилинади? Институтлар ҳаётида қандай янгиликлар бўлади? Мухбиримиз ана шу саволлар билан Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари ўртоқ С. А. Ситовга мурожаат қилди.

Ўзингизга маълумки, олий ўқув юрлари ва техникумлар қўллаб-қувватлашчи кадрлар тайёрлаб бераётган асосий илм даргоҳларидир, — дейди ўртоқ С. А. Ситов. — Деярли ҳар йили республикада олий ўқув юрлари ва техникумлари ҳаётида юз бераётган янгиликларнинг шохиди бўлади.

Бу йил илм даргоҳларида кириш имтиҳонларида яхши тайёргарлик қўрилди. Республикадаги институтларнинг биринчи курсларига шу йил 37 мингга яқин ингит-қиз ўқишга қиради. Шулардан 15 мингга кўнудузи бўлимларда тахсил кўради. Қолганлари эса кечки ва сиртки бўлимларга қабул қилинади. Бундан ташқари республикадан 115 киши Москва, Ленинград, Волгоград, Уфа, Свердловск, Днепроретровск, каби шаҳарлардаги олий ўқув юрларида ўқишга боради. Улар кириш имтиҳонларини Тошкентда топширадилар.

Бу йил техникумларда ҳам жула кўп ёшлар таълим олади. Республикадаги 96 та техникум 34 мингга яқин студентни ўз бағрига олади.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, мутахассис кадрларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Турли ихтисосликлар

бўйича қўллаб-қувватлашчи кадрлар қилинади. Улар олий ўқув юрларида 150 дан ортиқ турли ихтисосни эғаллай бошлайдилар. Бу, ҳақ ҳўжалигининг асосий тармоқларини мамлакади мутахассис кадрлар билан таъминлаш имконини беради.

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам институтлар ҳаётида бир қатор янгиликлар юз беради. Ўқишга қираётганларга бўлган талаб анча кучайтирилди. Айни бир вақтда кириш имтиҳонлари сони камайтирилди. Студентлар асосан тўрт фандан имтиҳон топширадилар. Албатта шулардан иккитаси бўлажак мутахассисликлари билан боғлиқ фандан бўлади.

Ўртоқ С. А. Ситов сўхбат охирида абитуриентларга кириш имтиҳонларини яқин топширишларида муваффақиятлар тилади.

ЕР КУРРАСИДА

ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИДА

Дагомейнинг пойтахти — Порто-Новодаги президент саройида эрталаб ва кечқурун фанфарлар садолари остида давлат байроғини кўтариш ва туширишнинг тантанали маросими бўлади. Гуллар билан ўралган давлат байроғи ҳар бир минутада бахад постамента ўратилган. Шундай, ёш авлодга мамлакатнинг гимни ва байроғи, унинг аъъна ва урф-одадларини ҳурмат қилиш боланидан ўргатилган. Тарихий жойлар, мустанлақчилар билан бўлган манговар курашларнинг ёдгорликлари эътибори билан сақланмоқда.

Бугун дагомей халқи 5-март 23 миллий байрами — Мустақиллик кунини нишонлайди. 28 ойнада нишонланганда «Халқ ўйғониш кўни» ҳам мамлакатда кенг нишонланади. Шу кўни 1963 йилда армия, насаба союэлар ердамида халқ оммаси Юбер Маг кўғирчоқ режимиини эгардариб ташлади. Унинг халққа тарихий сиёсати давлат бийдетининг намайиб етишишга сабаб бўлди. У ўз ойна аъёларига ҳашаматли дағиллама уйлар қуриб, пулларни соғурган. Унинг ҳўкумат министрлари ҳам моллий хийнатда ундан қўлимас эдилар.

Республика президенти — Суру-Миган Апити бошчилик қилётган янги ҳўкумат ҳокимият тепасига келган давр мобайнида маълум натижаларга эришди. Бийдетдаги етишмовчилик йўқ қилинди, товарларни экспорт қилиш йўлайтирилди, давлат сектори ишчиларининг иш ҳақи оширилди, меҳнаткашлар маошидан қонунсиз ушлаб қоллилар бекор қилинди. Аптекарларга эғалик қилушчи французларнинг саботаж қилишига қарамадан барча шаҳарларда арзонлаштирилган баҳода дори сотувчи «халқ дорихоналари» очилди. Котон, Абомея, Унда ва бошқа шаҳарларда кўп халқ ингоб маззадилари ташил қилинди. Май ойнада ҳўкумат дарсликлар, сиёсий адаёт ва журналларнинг баҳосини оширишни ман этувчи махсус қонун чиқарди.

Янгилик нишонлари қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам сезилмоқда. Пальма ёғи — мамлакатнинг асосий экспортдир. Уни экспорт қилишни йўлайтириш мақсадида ҳўкумат ёғли пальма плантацияларини кенгайтириш учун пул қарз берди. Гбада, Агонви, Козиданги йирик плантацияларда мўл ҳосил — гектардан 2000 килограммдан ёғ олинди. Бу — давлат иттиқодий секторининг дастлабни муваффақиятларидир.

Шимолий районларда, чўнончи Бакиноарада кооперациянинг аниойи формаси — «маданий блоклар» келтирилди. Битта қишлоқ рамкасида ташкил этилган бундай «маданий блоклар»нинг давлат қўллаб-қувватламоқда. Давлат «маданий блоклар» группасига агроном бичиртириб, ёғли қайта ишлашга машина, экиш учун уруғлини амаломда ва қишлоқ хўжалиги махсулотиларини харид этишни гарантияламоқда.

«Маданий блок»да ҳар бир ойна ерин мустақил ишлаш ҳам, лекин ўзаро ёрдам ривонланган. Ҳўкумат ўзаро ёрдамнинг ана шу формасини кенгайтира бориб, Дагомей қишлоқларида асрлар бўйи қарор топган ҳосилини йиғиб олишда бир қишлоқнинг иккинчи қишлоққа ёрдам бериши каби традицион формадан ҳам фойдаланмоқда.

Дагомей халқи раҳбарлари Гана, Малидаги қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш тажрибасини диққат билан ўрганмоқдалар. Утган йилнинг охирида бу мамлакатларга махсус делегациялар юборилди.

Парламентини очилда парламент

лан Дагомей ўртаси («дипломатик уносаватлар йўлга қўйилганлиги» имала мамлакат ўртасида қатор соҳаларда ҳамкорлик қилишга асос солади. Саъдо шартиномаси, илмий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битми муваффақиятга амалга оширилмоқда.

Совет эксперт эконоимистлари делегацияси Дагомейда бир ойдан ортиқ бўлди. Совет делегацияси ўз қабулида булганида президент Суру — Миган Апити бундай деди: «Мен Дагомейга совет эксперт — эконоимистларининг келиши ва уларнинг Дагомей мутахассислари билан бирга иш олиб боргани икнбий самаралар беради ва Совет Иттифиқи билан Дагомей ўртасида муваффақиятли сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликка асос солади деб ўйлайман. Биз бундай ҳамкорликка катта ҳўрмат ва салимийат билан қараймиз».

Совет Иттифиқи Дагомейга бегараз ёрдам бермоқда. Мамлакатимиз Дагомейга полиомеэлитга қарши курашиш учун тейинга вақинча берди. Совет Иттифиқидаги олий ўқув юрларида Дагомей ёшлари таълим олмадилар.

Хўлсада шундай бир фактни келтирмоқчиман: Дагомейда Владимир Ильич Ленин ҳақида, унинг голлари ва эғилган халқларни тўла овоз қилиш учун қорғай-толмай курашган ҳақида зўр меҳр ва муҳаббат билан гапирилмоқда.

— Москвадан ўзоқда, гарбий Африкада ўз фикр — ўйларни, ташвиш ва изланишлари билан иккинчида Дагомей мамлакатни яшамоқда. Лекин буюн ленинча голларларнинг эиёси бу ерда ҳам янги ҳаётга йўл очмоқда.

В. КУЗНЕЦОВ, ТАССнинг Дагомейдаги мухбири.

ХАНОЙ, 30 июль (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг президент Хо Ши Мин Кубалик журналистлар Габриэл Молина ва Луис Базе билан сўхбатда бундай деди: «Қардош социалистик мамлакатлар ва бутун дунёдаги тинчликсевар халқлар, шу жумладан АҚШнинг прогрессив кишуларини тагин ҳам кўпроқ мустақамламоқда ва халқий-мизининг Америка агрессорларини тор-мор келтириш гафратини қўлайтирмоқда».

Вьетнам информатия агентлигининг берган хабарига айтилишча, Сўгра, президент Хо Ши Мин бундай деди: «Жанубий Вьетнам албатта овоз қилинади, бунга шан-шубҳа йўқ. Жанубий Вьетнамий овоз қилиш миллий фронтининг программасига мувофиқ,

Жанубий Вьетнам мустақил, демократик, тинч ва бестараф давлат бўлиб қолади. Ҳар нақла зона-Шимол билан Жануб четдан ҳеч кимни аралаштирмай, қадам-қадам миллий давлат қўлинишга эришади», Президент Йонсон «сўлх музокаралари» тўғрисида гап сотиб, деди Хо Ши Мин, Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушни кенгайтирилмоқда ва Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилиб, вайрон қилишни авж олдирилмоқда. Йонсоннинг ба гаплари, деди Вьетнам Демократик Республикасининг президенти, ҳеч кимни алдай олмайд, чўки унинг сўзи бошқа-ю, иши бошқа.

НЬЮ-ЙОРК, 30 июль (ТАСС). Кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бosh секретари У Тан АҚШ президенти Йонсонга ёзган ўзининг мактубини АҚШнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидagi валии А. Гольдбергга топширди. У Тан ўзининг шу мактубида Вьетнамдаги аҳолини тинч бартараф қилишга қўмақлашмоқ учун «қўлимдан келган ҳамма чораларни қўришга» тайёрган, деди. У Тан «биргаликда куч ва гайрат» сарфлаб, уруш ҳаракатларига чек қўйиш чорасини қўриш керак, деб ёзди. Вьетнамдаги аҳолини бартараф қилиш ҳўсуида У Таннинг мактубида бирор конкрет чора таклиф қилинган эмас.

У Таннинг Йонсонга мактуби қилинган ахборотида айтиладики, африкалик ватанпарварларнинг отрядлари томондан июль ойи ичида ўтказилган ҳарбий операциялар натижасида Португалия мустанлақчи армиясининг 60 га яқин солдати ўларилди.

Ахборотда яна шу нарса ҳам ўқитиб ўтилгани, ватанпарварларнинг отрядлари ўз харакатларини активлаштириб, бир қанча бўларни ва салаларчи қотилларга қарайли бир қанча ҳарбий объектларни бузиб ташлашлар.

Ватанпарвар қўла р д а н, дейилади ахборотда, шу операцияларда тўрт киши ўлди ва ўн беш киши яраланди.

Республика президенти — Суру-Миган Апити бошчилик қилётган янги ҳўкумат ҳокимият тепасига келган давр мобайнида маълум натижаларга эришди. Бийдетдаги етишмовчилик йўқ қилинди, товарларни экспорт қилиш йўлайтирилди, давлат сектори ишчиларининг иш ҳақи оширилди, меҳнаткашлар маошидан қонунсиз ушлаб қоллилар бекор қилинди. Аптекарларга эғалик қилушчи французларнинг саботаж қилишига қарамадан барча шаҳарларда арзонлаштирилган баҳода дори сотувчи «халқ дорихоналари» очилди. Котон, Абомея, Унда ва бошқа шаҳарларда кўп халқ ингоб маззадилари ташил қилинди. Май ойнада ҳўкумат дарсликлар, сиёсий адаёт ва журналларнинг баҳосини оширишни ман этувчи махсус қонун чиқарди.

Янгилик нишонлари қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам сезилмоқда. Пальма ёғи — мамлакатнинг асосий экспортдир. Уни экспорт қилишни йўлайтириш мақсадида ҳўкумат ёғли пальма плантацияларини кенгайтириш учун пул қарз берди. Гбада, Агонви, Козиданги йирик плантацияларда мўл ҳосил — гектардан 2000 килограммдан ёғ олинди. Бу — давлат иттиқодий секторининг дастлабни муваффақиятларидир.

Шимолий районларда, чўнончи Бакиноарада кооперациянинг аниойи формаси — «маданий блоклар» келтирилди. Битта қишлоқ рамкасида ташкил этилган бундай «маданий блоклар»нинг давлат қўллаб-қувватламоқда. Давлат «маданий блоклар» группасига агроном бичиртириб, ёғли қайта ишлашга машина, экиш учун уруғлини амаломда ва қишлоқ хўжалиги махсулотиларини харид этишни гарантияламоқда.

«Маданий блок»да ҳар бир ойна ерин мустақил ишлаш ҳам, лекин ўзаро ёрдам ривонланган. Ҳўкумат ўзаро ёрдамнинг ана шу формасини кенгайтира бориб, Дагомей қишлоқларида асрлар бўйи қарор топган ҳосилини йиғиб олишда бир қишлоқнинг иккинчи қишлоққа ёрдам бериши каби традицион формадан ҳам фойдаланмоқда.

Дагомей халқи раҳбарлари Гана, Малидаги қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш тажрибасини диққат билан ўрганмоқдалар. Утган йилнинг охирида бу мамлакатларга махсус делегациялар юборилди.

Парламентини очилда парламент

лан Дагомей ўртаси («дипломатик уносаватлар йўлга қўйилганлиги» имала мамлакат ўртасида қатор соҳаларда ҳамкорлик қилишга асос солади. Саъдо шартиномаси, илмий ва маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битми муваффақиятга амалга оширилмоқда.

Совет эксперт эконоимистлари делегацияси Дагомейда бир ойдан ортиқ бўлди. Совет делегацияси ўз қабулида булганида президент Суру — Миган Апити бундай деди: «Мен Дагомейга совет эксперт — эконоимистларининг келиши ва уларнинг Дагомей мутахассислари билан бирга иш олиб боргани икнбий самаралар беради ва Совет Иттифиқи билан Дагомей ўртасида муваффақиятли сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликка асос солади деб ўйлайман. Биз бундай ҳамкорликка катта ҳўрмат ва салимийат билан қараймиз».

Совет Иттифиқи Дагомейга бегараз ёрдам бермоқда. Мамлакатимиз Дагомейга полиомеэлитга қарши курашиш учун тейинга вақинча берди. Совет Иттифиқидаги олий ўқув юрларида Дагомей ёшлари таълим олмадилар.

Хўлсада шундай бир фактни келтирмоқчиман: Дагомейда Владимир Ильич Ленин ҳақида, унинг голлари ва эғилган халқларни тўла овоз қилиш учун қорғай-толмай курашган ҳақида зўр меҳр ва муҳаббат билан гапирилмоқда.

— Москвадан ўзоқда, гарбий Африкада ўз фикр — ўйларни, ташвиш ва изланишлари билан иккинчида Дагомей мамлакатни яшамоқда. Лекин буюн ленинча голларларнинг эиёси бу ерда ҳам янги ҳаётга йўл очмоқда.

В. КУЗНЕЦОВ, ТАССнинг Дагомейдаги мухбири.

ХАНОЙ, 30 июль (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг президент Хо Ши Мин Кубалик журналистлар Габриэл Молина ва Луис Базе билан сўхбатда бундай деди: «Қардош социалистик мамлакатлар ва бутун дунёдаги тинчликсевар халқлар, шу жумладан АҚШнинг прогрессив кишуларини тагин ҳам кўпроқ мустақамламоқда ва халқий-мизининг Америка агрессорларини тор-мор келтириш гафратини қўлайтирмоқда».

Вьетнам информатия агентлигининг берган хабарига айтилишча, Сўгра, президент Хо Ши Мин бундай деди: «Жанубий Вьетнам албатта овоз қилинади, бунга шан-шубҳа йўқ. Жанубий Вьетнамий овоз қилиш миллий фронтининг программасига мувофиқ,

Жанубий Вьетнам мустақил, демократик, тинч ва бестараф давлат бўлиб қолади. Ҳар нақла зона-Шимол билан Жануб четдан ҳеч кимни аралаштирмай, қадам-қадам миллий давлат қўлинишга эришади», Президент Йонсон «сўлх музокаралари» тўғрисида гап сотиб, деди Хо Ши Мин, Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушни кенгайтирилмоқда ва Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилиб, вайрон қилишни авж олдирилмоқда. Йонсоннинг ба гаплари, деди Вьетнам Демократик Республикасининг президенти, ҳеч кимни алдай олмайд, чўки унинг сўзи бошқа-ю, иши бошқа.

НЬЮ-ЙОРК, 30 июль (ТАСС). Кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бosh секретари У Тан АҚШ президенти Йонсонга ёзган ўзининг мактубини АҚШнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидagi валии А. Гольдбергга топширди. У Тан ўзининг шу мактубида Вьетнамдаги аҳолини тинч бартараф қилишга қўмақлашмоқ учун «қўлимдан келган ҳамма чораларни қўришга» тайёрган, деди. У Тан «биргаликда куч ва гайрат» сарфлаб, уруш ҳаракатларига чек қўйиш чорасини қўриш керак, деб ёзди. Вьетнамдаги аҳолини бартараф қилиш ҳўсуида У Таннинг мактубида бирор конкрет чора таклиф қилинган эмас.

У Таннинг Йонсонга мактуби қилинган ахборотида айтиладики, африкалик ватанпарварларнинг отрядлари томондан июль ойи ичида ўтказилган ҳарбий операциялар натижасида Португалия мустанлақчи армиясининг 60 га яқин солдати ўларилди.

Ахборотда яна шу нарса ҳам ўқитиб ўтилгани, ватанпарварларнинг отрядлари ўз харакатларини активлаштириб, бир қанча бўларни ва салаларчи қотилларга қарайли бир қанча ҳарбий объектларни бузиб ташлашлар.

Ватанпарвар қўла р д а н, дейилади ахборотда, шу операцияларда тўрт киши ўлди ва ўн беш киши яраланди.

НЬЮ-ЙОРК, 30 июль (ТАСС). Генерал М. Тэйлор АҚШнинг Сайгондаги элчиси лавозимида бир йил турганидан кейин буюн Жанубий Вьетнамдан жўнаб кетди.

Ассошиэтед Пресс агентлиги мухбирининг Сайгондан хабар беришича, унинг вояси, Американинг элчиси Генри К. Лже Сайгонга август ойининг ўрталарида етиб боради.

НЬЮ-ЙОРК, 30 июль (ТАСС). Бугун кечқурун Греция парламентининг махсус сессияси очилганидан кейин бир неча минут ўтган, қолдирилди, деб хабар беради Ассошиэтед Пресс Агентлигининг мухбири Афинадан.

Ассосий оппозициячи партия-миллий радикаллар иттифоқининг раҳбари Панайотис Канеллопулос бундай деган: менинг партиямдан сайланган депутатлар собиқ бosh министр Гео-Прос Папандреу қатнашмаётган сессияда иштирок эти олмайдилар.

Греция парламентининг махсус сессиясида Афанасиасид-Новас ҳўкуматига ишонч билдириш тўғрисидаги масала овозга қўйилиши керак эди. Бу сессияни қадириш ҳаридати декретини Греция қорони 28 июлда имзолаган эди.

Американин 7-флот авианосецларида, шунингдек Жанубий Вьетнам ва Таиланда жойланган реактив самолётлари Вьетнам Демократик Республикасини территориясидаги аҳоли дияидиган пунктларни ва саноат объектларини бомбардимон қилмоқдалар ва ўқда тутмоқдалар. Суратда: Тхань Хоа провинциясининг уй-жой кварталига ташланган америка бомбаси. У ерга тўшган портламаган.

ТАССнинг махсус мухбири, В. Соболев фотоси.

Сайгон қўғирчоқ армияси бузилмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 30 июль (ТАСС). «Нью-Йорк Уорлд Телеграмм Энд Сан» газетаси Сайгон қўғирчоқ армиясининг аянчи аҳоли турғисида ўз мухбири Фриденбергининг Сайгондан юборган мақоласини босиб чиқарди. Фриденберг, жумладан, бундай деб ёзди: «Қўшма Штатлар Жанубий Вьетнамга одамларни тўхтотиб юбориб турган бир пайтда, Сайгон ҳўкумати ўзининг асосий ҳарбий эҳтиёкларини қондирмоқ учун солдатлар олиш ишда аянчи равишда орқад қолмоқда.

Бosh министр Нгуен Кау Ки ҳўкумати армия ёшида йигитларни армия сафига олмақ ва қўнғилларни аравар армия сафига тортиқ учун алоҳида куч ва гайрат сарфламоқда. Сайгонда полициянинг дуч келган йигитни тўхтатиб, унинг ҳарбий ҳўжжатларини теншириб қўриш оддий вояеа бўлиб қолади. Полиция ҳарбий хизматдан овоз қилиш тўғрисида ҳар бири минг долларга сотилаётган сохта медицина ҳўжжатларини қидирмоқда».

Мухбирининг мақоласида «ҳўкумат (яъни қўғирчоқ режим) — РЕДАКЦИЯ» қуролли кучлари орасида ўлдирилган, жароҳатланган ва дарандасиз йўқолган кишулар миёсиз қўлайиб кетмоқда», деб қўрсатишмоқда. Дезертирлик ҳам «қўролли кучларнинг сафарини камайтириб юбормоқда», деб ёзди Фриденберг.

Мухбир Жанубий Вьетнам асарларига «ғалабага ишонч» йўналиши кўрсатиб, ўзининг мақоласида ҳеч бир улғай қўйидаги фикрларини айтди: «Шунинг учун ҳам ўн минг кишулаб Америка қўшинлари Жанубий Вьетнамга келтирилмоқда, Вьетнам ҳўкумати одамларга бўлган ўзининг энг зарур ҳарбий эҳтиёкларини ҳам, ўзининг бундан бошқа умумий эҳтиёкларини ҳам қондари олмайди».

Фриденберг мақоласининг охирида, Сайгон қўғирчоқ режимининг «ўз мақсадларини қувватлашга одамларни мажбур этмоқ учун маънавий об-рўси йўқ», деб эътироф қилади.

СЕССИЯ ҚОЛДИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 30 июль (ТАСС). Бугун кечқурун Греция парламентининг махсус сессияси очилганидан кейин бир неча минут ўтган, қолдирилди, деб хабар беради Ассошиэтед Пресс Агентлигининг мухбири Афинадан.

Ассосий оппозициячи партия-миллий радикаллар иттифоқининг раҳбари Панайотис Канеллопулос бундай деган: менинг партиямдан сайланган депутатлар собиқ бosh министр Гео-Прос Папандреу қатнашмаётган сессияда иштирок эти олмайдилар.

Греция парламентининг махсус сессиясида Афанасиасид-Новас ҳўкуматига ишонч билдириш тўғрисидаги масала овозга қўйилиши керак эди. Бу сессияни қадириш ҳаридати декретини Греция қорони 28 июлда имзолаган эди.

